

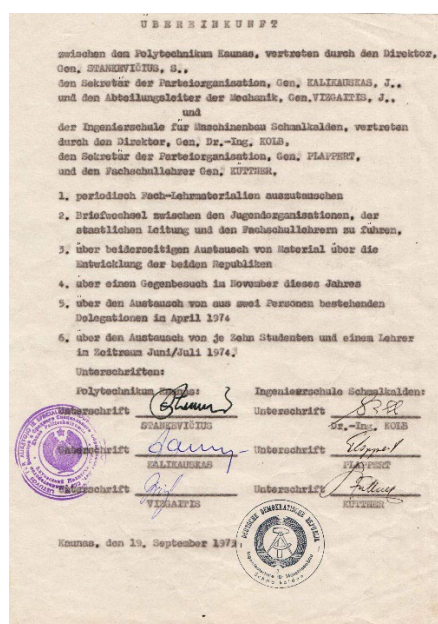
ŠMALKALDENO TAIKOMŲJŲ MOKSLŲ UNIVERSITETO (VOKIETIJA) IR KAUNO TECHNIKOS KOLEGIJOS 47 METŲ PARTNERYSTĖ

Laikas nenumaldomai bėga ir užmarštin nugramzdina svarbesnius ar mažiau svarbius istorijos faktus. Dviejų švietimo institucijų – vienos, jau greit minėsiančios 118 metų (įkurta 1902 m. liepos 1 d.), Šmalkaldeno taikomųjų mokslų universiteto, kitos - peržengusios 99 metų slenkstį ir rudenį švenčiančios 100 metų jubiliejų, Kauno technikos kolegijos partnerystė tęsiasi jau 47 metus. Per šį laikotarpį mainų programose dalyvavo 466 moksleiviai, studentai, dėstytojai, bendruomenės nariai. Išnyra daug prisiminimų, kiek daug patirta ir išgyventa.

1968 m. Kaune viešėjusi VDR Erfurto miesto švietimo darbuotojų delegacija aplankė ir mūsų tuometinę mokyklą – Kauno politechnikumą ir pasiūlė užmegzti dalykinius ryšius tarp Kauno politechnikumo ir Vokietijos demokratinės respublikos (VDR) Šmalkaldeno inžinerinės mašinų gamybos mokyklos, kuri buvo panašaus techninio profilio. 1973 m. į Kauną atvykusi Šmalkaldeno inžinerinės mašinų gamybos mokyklos delegacija pasirašė sutartį, kurioje buvo numatyta kasmet keistis studentų ir dėstytojų grupėmis, dalintis naujausia technine literatūra, mokymo metodikomis bei dėstytojų autoriniais darbais.

Pasirašoma kultūrinio ir mokslinio bendradarbiavimo sutartis su VDR Šmalkaldeno inžinerinės technikos mokyklos kolektyvu. Pirmas iš kairės KP direktorius S. Stankevičius. 1973 m.

Pirmoji bendradarbiavimo tarp Šmalkaldeno inžinerinės technikos mokyklos ir Kauno politechnikumo sutartis. 1973 m. rugsėjo 19 d. Kaunas.

1974 m. prasidėjo apsikeitimai moksleivių ir dėstytojų grupėmis. Iki 1981 m. kasmet buvo keičiamasi mašinų gamybos bei metalų apdirbimo specialybių grupėmis, o nuo 1981 m. prasidėjo elektrotechninių specialybių studentų bendradarbiavimas.

Svečiai iš Šmalkaldeno mokomosiose - gamybinėse dirbtuvėse.

Pirmoji Kauno politechnikumo moksleivių išvyka į Šmalkaldeną. 1974 m.

Pirmasis studentų iš Šmalkaldeno apsilankymas praktikai Kauno politechnikume. 1974 m.

Dėstytojas Algimantas Valatka su svečiais mokomosiose - gamybinėse dirbtuvėse.

Svečias iš Vokietijos, Gerhard Tischer, tobulina metalo apdirbimo įgūdžius Kauno politechnikumo dirbtuvėse.

1981 m. iš Šmalkaldeno, tada jau „Fritz Heckert“ mašinų gamybos technikum, atvyko 8 – erių studentų grupė vadovaujama Energetikos fakulteto dekanu prof. dr. G. Wagner ir dėstytoju W. Kiel. Nuo to laiko ir prasidėjo elektrotechninių specializacijų studentų bendravimas. Pasirašyta nauja bendradarbiavimo sutartis numatė pasikeitimą grupėmis kas antri metai. Toks mainų formatas išlikęs iki šių dienų.

Po 1982 m. tarptautinis mokyklų bendradarbiavimas sulėtėjo. Pasikeitimas delegacijomis, kuriam laikui buvo nutrūkęs, bet draugystė buvo tęsiama ir toliau laiškais, proginiais sveikinimais. 1988 m., po jau minėtos pertraukos, vėl atsiradus galimybei, ilgamečiai bendradarbiavimo ryšiai buvo atnaujinti. 1990 – 1992 m. dėl ekonominės blokados bei politinio nestabilumo delegacijų pasikeitimo nebuvo.

„Gera ir malonu prisiminti kolegas, bičiulius iš Šmalkaldeno ir mūsų mokyklos, kurie tuo sunkiu, sudėtingu laikotarpiu užmezgė, plėtojo, puoselėjo, saugojo ir dabar plėtoja mūsų abiejų kolektyvų draugystę, dalykinį bendradarbiavimą. Džiugu, kad mūsų bendradarbiavimas prisidėjo ir prisideda plėtojant tautų, kolektyvų draugystę, duoda abipusę visokeriopą naudą. Draugystės ir bendradarbiavimo sukakties proga nuoširdžiai dėkoju abiejų kolektyvų nariams, linkiu toliau puoselėti, plėtoti draugystę, kūrybingai dirbti. Geros ir tvirtos sveikatos Jums, mano mieli bičiuliai“. Su nuoširdžia pagarba, Saulius Stankevičius, buvęs Kauno politechnikumo direktorius. 2003 m.

1993 m. rugsėjo mėn. bendradarbiavimas buvo atgaivintas, pasirašyta nauja sutartis. 1994 m. Kauno aukštesniosios technikos mokyklos direktorius V. Tinteris Šmalkaldeno aukštosios technikos mokyklos dėstytojams ir studentams ten vykusios „Europos savaitės“ proga skaitė paskaitą apie švietimo permainas ir profesijos įgijimo galimybes Lietuvoje bei mūsų mokyklos vietą tarp bendrojo mokymo ir

universitetinių studijų. Pranešime jis pažymėjo, kad XX ir XXI amžių sandūroje, kintant mokymo metodikai ir priemonėms bei galimybėms, skirtingose sąlygose dirbančių mokyklų bendradarbiavimo galimybė yra labai vertinga ir tęstina.

Atnaujinus bendradarbiavimo sutartį, pamažu buvo atnaujintos ir dėstytojų bei studentų stažuotės tiek Vokietijoje, tiek Lietuvoje. Po sutarties atnaujinimo, 1996 m., pirmieji, į ilgalaikę, trijų mėnesių stažuotę, išvyko Kauno aukštesniosios technikos mokyklos, Elektros energetikos studijų programos studentas, Giedrius Volskis, ir Elektronikos technikos studijų programos dėstytojas, Artūras Aleksynas.

Praėjus septyneriems metams po stažuotės Artūras Aleksynas savo prisiminimuose rašė:

„Dabar (2003 m., aut. pastaba), prabėgus septyneriems metams nuo mano stažuotės Šmalkaldeno aukštojoje mokykloje, norėtusi pasidalyti paprasčiausiais prisiminimais. Manau, kad tai, kas išlieka atmintyje ilgam, yra svarbiausia. O prisiminimai daugiausia susiję su praktinių darbų atlikimu, tarpusavio bendravimu. Turbūt nesuklysiu sakydamas, kad vienas Kauno technikos kolegijos ir Šmalkaldeno aukštosios technikos mokyklos bendradarbiavimo tikslų yra kokybiškiau organizuoti studijas ir perteikti studentams kuo vertingesnę informaciją.

Pirmuoju stažuotės etapu tobulinau kompiuterinį raštingumą. Kaip paaiškėjo vėliau, tai peraugo į daugelio mūsų mokyklos dėstytojų informatikos mokymąsi. Ne paslaptis, kad tuo metu mūsų mokyklos kompiuterinė bazė atrodė apgailėtina, čia kolegos iš Vokietijos tikrai daug padėjo, mokyklos 75-ojo jubiliejaus proga padovanodami kompiuterį su programine įranga. Teko praleisti daug vakarų mokant kolegas informatikos pagrindų. Reikia pripažinti, kad pasitaikydavo, ir ne taip mažai, skeptiškų nuomonių apie informacinių technologijų diegimą mokykloje, teko padėti nemažai pastangų, įrodinėjant, kad mokyklos pažanga įmanoma tik įsisavinat naujas technologijas. Dabar (2003 m., aut. pastaba) jau ir iš buvusių priešininkų šioje srityje galima daug ko pasimokyti. Šiuo metu (2003 m. aut., pastaba) Energetikos ir elektronikos katedra mokykloje užima vieną iš pirmaujančių vietų informacinių technologijų srityje ir tai yra tikrai ne maža dalimi bendradarbiavimo tarp mokyklų rezultatas. Stažuotė, atlikta Šmalkaldeno aukštojoje technikos mokykloje, šiandien (2003 m., aut. pastaba) labai palengvina ruošiant įvairių dokumentaciją. Tai ir praktinių darbų aprašymai bei metodika, savarankiško darbo organizavimo, pasiruošimo praktiniams darbams metodika. Pagaliau pats studijų organizavimas, dėstytojų ir studentų bendravimas – visa tai man, kaip dėstytojui, yra didžiulė patirtis.

Negalima nepaminėti ir suteiktos galimybės aplankyti Hanoverio tarptautinę parodą, kuri paliko didžiulį įspūdį. Nepamirštamasis šiltas priėmimas ir bendravimas ne tik mokykloje, bet ir už jos ribų. Niekada neišblės iš atminties pažintinės kelionės po Tiuringijos ir kitas žemes.“

1998 m. Šmalkaldeno aukštojoje technikos mokykloje dalykinę kvalifikaciją kėlė Elektronikos technikos studijų programos dėstytojas Juozas Brazionis, šiuo metu dirbantis UAB „Terra“, inžinieriumi. Dabar, nuo stažuotės Vokietijoje, prabėgus 22 metams Juozas Brazionis prisimena:

„1998 metai. Metų praėjo gana daug, stažuotė 3 mėnesių trukmės, bet prisiminimai išliko. Ligi tol nematyta šalis, vienas toje šalyje. Atstovauji ne save, o mokyklą, su kuria vokiečiai palaiko ryšius. Nors prieš tai su kolegomis ir kolegėmis 3 metus lankiau Irenos Valančienės (vok. k. dėstytoja, aut. pastaba) vokiečių kalbos fakultatyvą, nepamirštamasis ir kalbos barjeras, bent pirmomis dienomis.

Įspūdis susidarė toks, kad Vokietijoje ir Lietuvoje žmonės labai panašūs. Šalių išsivystymo lygiai tiek daug skiriasi tik dėl praeityje sukurtų materialinės bazės ir visų sričių žinių багаžo panaudojimo. Tie patys 8 metai atkurta Lietuvos nepriklausomybei ir Vokietijų suvienijimui. Mes kapitalizmą kūrėme nežinioje kaip viskas turi būti ir kaip tai daryti, o rytinė Vokietija iš vakarinės gavo viską, ko reikia naujai ekonominei santvarkai.

Pravažiuojant matėsi skirtumų tarp buvusių dalių. Vakarinėje buvo šiltinami senesnės statybos pastatai. Rytinėje dalyje mažesniuose miesteliuose, tame tarpe ir Šmalkaldene, buvo statomi nuotekų valymo įrenginiai. O jų tikrai reikėjo. Sraunus kalnų upelis, o vanduo tekėjo tai kaip iš skalbimo mašinos pirmo išpylimo.

Mačiau ir kitokią įdomybę. Buvusioje rytinėje dalyje pakelėse auga dideli medžiai. Buvusioje vakarinėje neseniai pasodinti medeliai ir visa pakelė nustatyta skydais nuo kelio užpustymo. Istorija tokia. Vieni valdininkai nusprendė, kiti palaimino, kad pakelėse reikia iškirsti medžius. Buvusios vakarinės dalies medkirčiai su galinga technika ėmė ir viską iškirto. O buvusios rytinės dalies medkirčiai tokios technikos neturėjo, ir įvykdė tik mažą dalelytę planų. Atėjus žiemai valdininkai pamatė ką pridarė.

Kol augo medžiai, ten kelių neužpustydavo. Kur medkirčiai iškirst nesuspėjo, ten kelių taip pat neužpustė. Kaip sakė patys vokiečiai, ir mes dažnai pirma padarom, o po to pagalvojam.

Na o vokiškoje mokykloje, konkrečiai Šmalkaldeno FHS, viskas taip apgalvotai padaryta buvo, kad beliko tik stebėtis. Sakydamas atsisveikinimo kalbą pasakiau, kad ką mokykloje mačiau, viskas yra tarp fantastikos ir realybės. Ir tai tikra tiesa. Įrangos buvo ir senesnės gerai veikiančios ir pačios naujausios. Nepamenu kokias sumas valstybė skyrė kasmet naujai įrangai, bet tai buvo mūsų mastais nerealūs pinigai. Ir dar be to, mokymo įstaigas dosniai rėmė įrangos gamintojai, kurių Vokietijoje gausu. Stebino ne tik prietaisų gausa, bet ir žmonių erudicija, kad su tais prietaisais moka dirbti.

Pats mokiausi pirmą stažuotės dalį - pirmus pusantr mėnesio - elektros mašinų, o antrą dalį - radiotechnikos. Elektros mašinų iki tol buvau nesimokęs, tai teko mokytis ir naujo dalyko, ir vokiečių kalba. Kažkaip pavyko įveikti. Kuo toliau, tuo labiau mažėjo kalbos barjeras. Mokiausi ir iškart siunčiau (į Kauno aukštesniąją technikos mokyklą, aut. pastaba) aprašymus programinei įrangai Next View, valdikliams S5. Netikėtai paaiškėjo, kad ir iš mūsų mokyklos vokiečiai gali kažko pasimokyti. Jie tuomet plokštes trasavo su ne tam skirta programine įranga, o pas mus studentai jau braižė schemas ir trasavo plokštes su norvegų padovanota programine įranga. Pamokiau ta programine įranga naudotis studentus, o tie savo profesorius.

Per visą stažuotę mane kuravo šviesios atminties profesorius Georg Wagner. Puikus specialistas, puikus pedagogas, nuostabus žmogus. Labai įsiminė jo pasakyta mintis apie žmonių bendravimą. Jis pasakė, kad pirmiausia turi kalbėtis žmonių širdys. O kai širdys kalbasi, tai galima susikalbėti bet kokia tema, bet kokia kalba. Jis taip pat sakė, kad Vokietijai nieko gero nebus, jei ji lyderiaus tarp atsilikusių kraštų. Atsiliekantiems kraštams reikia padėti ir nuo to bus visiems tik geriau. Ir jis tikrai labai dosniai mūsų mokyklą rėmė. Ir mano stažuotės metu nebuvo vien formalus bendravimas. Aplankėme technines parodas Niurnberge, Miunchene. Vieną savaitgalį aplankėme Deutes Museum, Neuschwansteinschloss.

Profesorius Georg Wagner sakė, kad jis jaučia labai šiltus jausmus Lietuvai. Ir norėtų, kad kuo greičiau mūsų mokykloje visų dalykų lygis augtų. Ypatingai elektrotechnikos, nes elektrotechnika yra jo specialybės sritis.

Labai džiaugiuosi, kad turėjau progos kaip tas skruzdėliukas, atnešti šapelį į mūsų Kolegijos ir Šmalkaldeno FHS bendradarbiavimo skruzdėlyną. Kaip tai pavyko ir ar iš viso pavyko, pats spręsti negaliu.“

Kaip jau buvo paminėta Juozo Brazionio prisiminimuose, dviejų švietimo institucijų ilgalaikėje partnerystėje ypač išsiskiria prof. dr. G. Wagner dalykinė-mokslinė ir edukacinė veikla bei lyderystė suburiant Šmalkaldeno FHS ir KTK dėstytojus bei studentus bendriems siekiams. Iki 2003 m. didelių profesoriaus pastangų dėka per paskutinį dešimtmetį mūsų 5 studentai galėjo parengti diplominius projektus gamyklose, daugiau kaip 60 studentų ir apie 20 dėstytojų turėjo galimybę įgyti vertingos profesinės ir dalykinės patirties.

Svečiai iš Vokietijos Ignalinos atominėje elektrinėje.

Dideli nuopelnai priskirtini Šmalkaldeno mokyklos direktoriams, rektoriams ir delegacijų vadovams: dr. Kolb, dr. Ulrich, dr. N. Krah, prof. dr. E. Jäger, prof. dr. J. Göbel, prof. dr. inž. G. Wagner, prof. dr., inž. J. Müller, prof. dr. inž. E. Heinemann, prof. dr. S. Bachmann. Kauno technikos kolegijos vadovams, praktinio darbo organizatoriams S. Stankevičiui, V. Gvildžiui, V. Tinteriui, dr. J. Krivckui, dr. M. Jotautienei, N. Varnui, Energetikos skyriaus vedėjai V. Vajauskienei, vertėjoms A. Sakalauskaitei, B. Gakienei, I. Valančienei, L. Mieliauskienei, K. Bielskienei, dėstytojams A. Leišiui, V. Motiejūnui, J. Brazioniui, P. Smolskui, A. Aleksynui, A. Drabatiukui, mokyklos muziejaus darbuotojoms M. Pranskaitienei, I. Kriščiukaitienei, B. Gakienei.

Apdovanojimai už didelį indelį puoselėjant partnerystę tarp institucijų. Iš kairės į dešinę prof. dr. inž. E. Heinemann, prof. dr., inž. J. Müller, prof. dr. inž. G. Wagner.

Ilgametė Kauno technikos kolegijos muziejaus vadovė Ina Kriščiukaitienė dalinasi įspūdžiais su svečiais iš Vokietijos

Buvęs ilgametis Kauno aukštesniosios technikos mokyklos, vėliau Kauno technikos kolegijos direktorius dr. Jonas Krivickas apie šią draugystę 2003 m. rašė:

„Aštunti metai tenka vadovauti Kauno technikos kolegijai, anksčiau buvusiai Kauno aukštesniajai technikos mokyklai. Tie metai buvo susiję su permainomis, ieškojimais, reformomis. Mokykla sprendė perėjimą nuo aukštesniųjų studijų prie aukštojo mokslo neuniversitetinių studijų. Galime pasidžiaugti, kad šiuo intensyvios kaitos ir reformų laikotarpiu visada šalia buvo mūsų partneriai iš Vokietijos. Tai prof. Georg Wagner, svarbiausias šio bendradarbiavimo rėmėjas, prof. dr. Jens Göbel, prof. dr. Elmar Heinemann, prof. dr. Jürgen Müller, prof. dr. Silvio Bachmann ir daugelis kitų. Mūsų partneriai ne tik supažindindavo su techninėmis ir edukacinėmis naujovėmis ir pasiekimais, bet iniciavo ir rėmė pertvarką mūsų institucijoje. Į mokyklą iš Vokietijos atkeliavo ir pirmieji asmeniniai kompiuteriai, taikomosios kompiuterinės programos, įranga. Turėjome galimybę keistis delegacijomis: studentai

galėjo atlikti praktiką, diplominį projektavimą, dėstytojai galėjo tobulinti dalykines žinias, susipažinti su kraštu, jo kultūra bei tradicijomis.“

Prof. dr. inž. G. Wagner ir KTK direktorius dr. J. Krivickas integrinių grandynų technologijų laboratorijoje, Šmalkaldeno taikomųjų mokslų universitete.

Kauno technikos kolegijos direktorius dr. Jonas Krivickas ir pavaduotoja akademinėi veiklai dr. Marija Jotautienė dalyvauja Šmalkaldeno taikomųjų mokslų universiteto 100 metų sukakties renginiuose

Vokiečių kalbos dėstytoja Irena Valančienė. 2003 m.:

„Dešimt metų man teko vertėjauti delegacijų pasikeitimo metu. Ne tik aš, bet taip pat ir studentai turėjo galimybę susipažinti su šalimi ir jos žmonėmis, su istorinėmis vietovėmis ir nuostabiais vietovaizdžiais. Mintimis vis sugrįžtu į pasakiškąjį Šmalkaldeną. Noriu padėkoti prof. dr. G. Wagner už įdomiai suorganizuotas keliones, praktiką, draugystės vakarus. Mūsų studentai turėjo galimybę susipažinti su Vokietijos istoriniais pastatais ir meno kūrinių, pilimis ir rūmais, bažnyčiomis ir vienuolynais. Neišdildomą įspūdį paliko Kelnas, jo katedra ir senamiestis, Erfurtas su katedra ir Severino bažnyčia, Drezdenas su Paveikslų galerija, Wartburgas, kuriame M. Liuteris vertė Naująjį testamentą ir daugelis kitų įžymių vietų. Mūsų studentai stebėjo vokiečių papročius ir tradicijas. Vokietijoje mes visi daug pamatėme, patyrėme ir parsivežėme namo neišdildomus įspūdžius“.

Vokiečių k. dėstytojos ir nenuilstančios vertėjos, Irena Valančienė ir Birutė Gakienė.

Nuo 1993 m. bendradarbiavimas su Šmalkaldeno taikomųjų mokslų universitetu tęsiasi be pertraukos.

Studentų Giedriaus Matavičiaus (AEE – 8 gr.) ir Vaido Šniokos (AEE – 8 gr.) mintys sugrįžus iš pusę metų trukusios priešdiplominės praktikos Vokietijoje:

„Praktikos pradžioje ypač buvo jaučiama vokiečių kalbos ir kompiuterinių įgūdžių stoka, tačiau vokiečių kolegų geranoriškumas ir supratimas labai greitai padėjo šiuos barjerus įveikti. Maloniai nuteikė labai geros gyvenimo sąlygos studentų bendrabutyje ir vokiečių studentų draugiškumas bei domėjimasis Lietuva. Šmalkaldeno taikomųjų mokslų universiteto profesoriai G. Wagner ir R. Grünler bei kiti šios mokyklos pedagogai supažindino su Vokietijos kultūra, technikos ir technologijos naujovėmis, aprūpino literatūra, reikalinga diplominiam darbui rengti ir nuolat teikė mums reikalingas konsultacijas. Erfurto energetikos įmonių mokamų stipendijų pakako ne tik pragyvenimui, bet ir kelionėms į didelį kultūrinį paveldą turinčius Vokietijos miestus – Veimarą, Drezdeną, Berlyną. Šeši mėnesiai, praleisti Vokietijoje, mums buvo neįkainuojama vertybė, kuri mums padėjo susirasti darbo Lietuvoje. Esame be galo dėkingi KATM administracijai ir dėstytojams parengusiems mus dalykiškai ir suteikusiems galimybę baigti studijas Vokietijoje“.

Svečiai iš Vokietijos praktikos metu Kauno elektros pastotėje 2014 m.

Kauno technikos kolegijos studentai atlieka praktinius darbus el. mašinų laboratorijoje Šmalkaldeno taikomųjų mokslų universitete, 2015 m.

KTK absolventas Remigijus Koreiva 2003 m. prisiminimuose rašo:

„1999 m. pagal studentų mainų programą Šmalkaldene atlikau pažintinę praktiką. 2000 m. Šmalkaldeno aukštojoje technikos mokykloje atlikau diplominę praktiką ir parengiau diplominį darbą. Pirmą mėnesį rinkau medžiagą diplominiam darbui, o vėliau 4 mėnesius darbą tęsiau hidroakumuliacinėje elektrinėje „Hohenwarte II“, aplankiau daug kitų elektrinių, aiškinausi jų darbo principus ir ypatumus. Diplominį darbą sėkmingai apgyniau. Po studijų sėkmingai įsidarbinau Kauno šiluminėje elektrinėje. Esu labai dėkingas dėstytojams, profesoriams, abiejų mokyklų vadovams, elektrinės darbuotojams už suteiktą pagalbą, supratimą ir tikėjimą manimi.“

Šmalkaldeno taikomųjų mokslų universiteto Elektrotechnikos fakulteto dekanas prof. dr. S. Bachmann. 2015 m.

„Šmalkaldeno taikomųjų mokslų universiteto Elektromechanikos fakultetas po jo įkūrimo 1991 m. perėmė estafetės lazdelę ir nuo to laiko atsakingai prisideda prie glaudaus, draugiško bendradarbiavimo su Kauno technikos kolegija. Šiame laikotarpyje išsivystė nauji kontaktai tarp abiejų institucijų kolektyvų narių. Pažįstami tapo tikrais draugais. Mūsų bendradarbiavimas turi daug struktūrinių elementų, ant kurių pamatų ir toliau galime statyti. Jis yra nukreiptas į ateitį ir sektinas. Partnerystė mums yra įpareigojimas ir iššūkis. Draugystė ir abipusių ryšių lobis bus išsaugotas, mes šį gerį ir toliau kursime kartu“.

Svečiai iš Vokietijos Trakuose. Pažintinei išvykai vadovauja vokiečių k. dėstytoja, ilgametė vertėja Lilija Mieliauskienė, 2016 m.

Kauno technikos kolegijos studentai ir dėstytojai pažintinėje praktikoje Vokietijoje, 2019 m.

Šiuo metu abiejų šalių aukštųjų mokyklų akademinių bendruomenių nariai aktyviai naudojami Erasmus+ akademinio mobilumo programos teikiamomis galimybėmis. 2017 m. buvo pasirašyta dvigubo diplomo sutartis (Double-degree Diploma), aktyviai ieškoma galimybių dirbti bendruose tarptautiniuose projektuose.

Informacija parengta remiantis:

Kauno technikos kolegijos muziejaus archyvine medžiaga.

Fachhochschule Schmalkalden. Fachbereich Elektrotechnik. 1973 – 2003 30 bendradarbiavimo metų. Schmalkalden – Kaunas, Kaunas – Schmalkalden. 2003.

Kauno technikos kolegijai 2005. Leidinys skirtas 85 – erių metų jubiliejui. 2005.

Prof. Dr. J. Müller/ Prof. Dr. E. Heinemann. FH Schmalkalden. Fakultät Elektrotechnik. 1973 – 2013 40 Jahre Partnerschaft. 2003 – 2013 10 Jahre in Bildern.

Žmonių, prisilietusių prie šios partnerystės, prisiminimais.